

**4ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Δοκιμίου «Ελευθέριος Βενιζέλος»
Γ΄ Λυκείου, σχολικό έτος 2023-2024**

**Θέμα: «Η εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα μετά τη
Μικρασιατική Καταστροφή» (1922)**

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- **Βακαλόπουλος** Κωνσταντίνος, Νεοελληνική Ιστορία (1204-1940), Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1999.
- **Βερέμης** Θάνος - Νικολακόπουλος Ηλίας (επιμ.), Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του, ΤΑ ΝΕΑ – Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005.
- **Γαρδίκια** Κατσιαδάκη Ελένη (επιστ. επιμ.), Στα χρόνια του Βενιζέλου: Εσωτερική & εξωτερική πολιτική – Οικονομία – Εκπαίδευση – Πολιτισμός, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» - ΥΠ.Ε.Π.Θ., Αθήνα 2010.
- [Το βιβλίο είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική δ/ση: http://www.venizelos-foundation.gr/images/content/content/venizelos_gymnasium.pdf].
- **Δεληγιάννης** Γιώργος, *Η Αιχμαλωσία. Έξοδος από τη Σμύρνη. Μαρτυρίες, Ίδμων*, Αθήνα 1997.
- **Διβάνη Λένα**, Η «ύπουλος θωπεία». Ελλάδα και ξένοι, 1821-1940, Καστανιώτης, Αθήνα 2014.
- **Ιστορία του Ελληνικού Έθνους**, τ. ΙΕ΄, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 2002.
- **Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000**, τ. 7ος, ΤΑ ΝΕΑ, Αθήνα 2003.
- **Κανδαράκης Γ.** - Καρτσάκης Δ. - Μανωλάκης Κ., Εκπαιδευτικός φάκελος Ελευθέριος Βενιζέλος. Στα βήματά του ..., γ΄ έκδ., Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» - ΥΠ.Π.Θ., Αθήνα-Χανιά 2015.
- [Ο εκπαιδευτικός φάκελος είναι διαθέσιμος στην ηλεκτρονική δ/ση: http://www.venizelos-foundation.gr/publication_file
- **Κιτρομηλίδης** Πασχάλης, κ.α., *Σμύρνη. Η μητρόπολη του μικρασιατικού ελλητισμού*, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών - Εκδόσεις Έφεσος - Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου, Αθήνα 2002.
- **Κολλάρος** Βασίλης Ν., Η μειονοτική πολιτική του Ελευθέριου Βενιζέλου (1898-1933), Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία – Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», 2022.
- **Λαμψίδης** Γιώργος Ν., *Οι πρόσφυγες του 1922 . Η προσφορά τους στην ανάπτυξη της χώρας*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1992.
- **Μαυρογορδάτος** Γιώργος – Χατζηιωσήφ Χρήστος (επιμ.), Βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 1988.
- **Παπαδάκης** Νικόλαος Εμμ., Ελευθέριος Βενιζέλος. Σελίδες μιας πολυτάραχης ζωής, β΄ έκδοση, Χανιά 2021.
- **Παπαδάκης** Νικόλαος Εμμ, Ελευθέριος Βενιζέλος: Ο άνθρωπος, ο ηγέτης. Βιογραφία, Εθνικό Ίδρυμα «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» – Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2017.
- **Παπαϊωάννου** Δημήτριος Δ., *Πρόσφυγες-Ανταλλάξιμοι (ή Εθνική Τραγωδία): Αίτια-Αριθμοί-Τόποι προέλευσης. Αντιμετώπιση προβλήματος από Ανέκδοτα "εν πολλοίς έγγραφα"*, Ρόδος 1989.

- **Πελαγίδης** Στάθης, *Προσφυγική Ελλάδα (1913-1930). Ο πόνος και η δόξα*, Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1997.
- **Σβολόπουλος** Κ., *Η απόφαση για την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας*, Θεσσαλονίκη 1981.
- **Σβολόπουλος** Κωνσταντίνος, *Ελευθέριος Βενιζέλος. 12 μελετήματα*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.
- **Σβολόπουλος** Κωνσταντίνος, *Η ελληνική εξωτερική πολιτική 1900-1945*, Εστία, Αθήνα 2000.
- **Τενεκίδης** Τ., *Οι συνθήκες των Σεβρών και Λωζάννης ορόσημο στην ιστορία του Μικρασιατικού Ελληνισμού*, Αθήνα 1986.
- **Τζιούτζια** Ελένη Γρ., *Το τενεκεδένιο σχολείο της Θεσσαλονίκης: Το σχολείο των προσφύγων*, Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης-Δήμος Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2002.
- **Τσολακίδης** Κωνσταντίνος - Αιμίλιος Στεφ., *Το χρονικό μιας ζωής. Κωνσταντινούπολη - Καισάρεια - Αθήνα, Τροχαλία*, Αθήνα 2001.
- **Χατζηϊωσήφ** Χρήστος, *Η γηραιά σελήνη. Η βιομηχανία στην ελληνική οικονομία, 1830-1940*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1993.
- **Χατζηιωσήφ** Χρήστος (επιστ. επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα. Όψεις πολιτικής και οικονομικής ιστορίας 1900-1940*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009.
- **Υπουργείο** Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, *Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου (από το 1815 έως σήμερα), Γ΄ Τάξη Γενικού Λυκείου & Δ΄ Τάξη Εσπερινού Λυκείου Γενικής Παιδείας*, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος», Αθήνα.
- **Υπουργείο** Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων – Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, *Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, Γ΄ Γενικού Λυκείου, Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής*, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος», Αθήνα.
- **Dakin** Douglas, *Η ενοποίηση της Ελλάδας. 1770-1923*. Μτφ. Ξανθόπουλος Α., Αθήνα 1982.
- **Llewellyn** Smith Michael, *Το όραμα της Ιωνίας. Η Ελλάδα στη Μικρά Ασία, 1919-1922*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2002 (μεταφρ. Λίνας Κάσδαγλη).
- **Morgenthau** Henry, *Η Αποστολή μου στην Αθήνα. 1922 - Το έπος της εγκατάστασης*, Τροχαλία, Αθήνα 1994.